

**Հարցաշար հայոց լեզվի օլիմպիադայի հանրապետական փուլի
9-րդ դասարան Ժամանակը՝ 180 րոպե**

Տունը որտեղ ծնվել է ավստրիացի հանրահայտ *երգահանը* Ֆրանց Շուբերտը գտնվում է Վիեննայից ոչ հեռու *ծաղկաթփերով* գոտևորված հինավուրց մի բնակավայրում:

Ֆրանցի երգարվեստի հանդեպ բուռն սերը նաև *բացառիկ* ընդունակություններն այնքան ակնհայտ էին որ վեց տարեկան մանուկը պատրաստ էր օրվա մեծ մասը անցկացնելու երաժշտանոցում:

Տարիներ անց արդեն հասուն Ֆրանցը ազատ ստեղծագործելու համար վարձեց փոքր մի սենյակ և որոշեց առանձնանալ *ընտանիքից*: Չափազանց աշխատասեր էր արթնանալով *վաղորդայնի* առաջին շողերի հետ իսկույն սկսում էր *ստեղծագործել* մինչև մարմինն ամբողջովին ձգվում էր մատները ընդարմանում: Քնելիս ակնոցը շատ հաճախ չէր հանում որ արթնանալուն պես անմիջապես *թղթին* հանձներ մտքում ծնվող մեղեդիները: Հպարտ ինքնամփոփ նաև *գաղտնասպահ* էր ընկերները տեղյակ չէին նրա ոչ հիվանդության ոչ էլ անգամ հացի գումար չունենալու մասին: Այդուհանդերձ Շուբերտն աշխատում էր *գիշերուզօր* չնայած առողջության օրեցօր վատթարանալուն:

Մի անգամ սենյակ *մտնելիս* ընկերները նկատեցին որ Ֆրանցը նոտագրված մի թուղթ նետեց աղբամանը: Տղաներից մեկը բոլորից աննկատ վերցնելով թուղթը որի վրա գրված էր «Ավե Մարիա» դրեց գրպանը:

Հաջորդ կիրակի պատարագի օրը Շուբերտը գնաց եկեղեցի: Ներսում խորախորհուրդ լռություն էր և հանկարծ հնչեց հոգեպարար մի մեղեդի: Շուբերտի սիրտը թրթռաց չէ որ դա Տիրամորն ուղղված մեղեդին էր որի նոտագրումն ինքը երկու օր առաջ նետել էր աղբամանը:

Գաղտնիքը իհարկե շուտով պարզվեց: Տիրամորը փառաբանող ամենաշքեղ երգը շնորհիվ Շուբերտի ընկերների դարձավ մարդկության թանկարժեք նվերը:

1. Կետադրի՝ ր բնագիրը: (5 միավոր)
2. Նշի՝ ր բնագրում ընդգծված բառերի շարահյուսական պաշտոնները: (5 միավոր)
3. Բնագրից դո՛ւրս գրիր 10 դերբայական դարձված՝ յուրաքանչյուրի կողքին նշելով շարահյուսական պաշտոնը, դերբայի անվանումը: (5միավոր)
4. Բնագրից դո՛ւրս գրիր մակբայները, նշի՝ ր տեսակը: (5 միավոր)
5. Բառակազմորեն վերլուծի՝ ր բնագրում գործածված *ընդունակ, հինավուրց, ընտանիք, թանկարժեք, վաղորդայն, խորախորհուրդ, առաջին, բացառիկ, առողջություն, հասուն* բառերը՝ ընդգծելով արմատը մեկ, ածանցը երկու գծով: (5միավոր)
6. Գրի՝ ր *սակավապետ, ճամարտակել, նկրտում, առաթուր, մուճակ, վեհերոտ ձաղկել, պնակալեզ, ասպազեն, խանդաղատանք* բառերի մեկական հոմանիշ կամ բացատրի՝ ր բառակազմությամբ: (5միավոր)
7. Ընդգծի՝ ր այն բառերը, որոնք կարող են բառակապակցություն կազմել կամ գործածվել *պատանի* բառի հետ. տամուկ, նպատակամետ, սարսռուն, դյուրաբորբոք, սրտմաշուկ, աննկուն, հպանցիկ, քմահաճ, բարկ, նրբանկատ, կերկերուն, խոհուն, դյուրին, քննախույզ, տարտամ, մարդախույս, շինծու, հանդուգն, հարմարավետ, միօրինակ, հաշվենկատ, լռելյայն, վիատ, բորբ, թախծախառն: (5միավոր)
8. Մեկնաբանի՝ ր *Կայենի խարան, Ռուբիկոնն անցնել, Հուդայի համբույր, տրոյական ձի, կաթիլը քար է ծակում թևավոր խոսքերը*: (5միավոր)
9. Գրի՝ ր շարադրություն «Քո պատգամը հղի՝ ր աշխարհին» վերնագրով (երկու էջի սահմաններում): (10 միավոր)